



ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.9.2012 г.
COM(2012) 523 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

**Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз
Годишен доклад за 2011 година**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Заявления, подадени през 2010 г., по които все още се чака решение	3
3.	Нови заявления, получени през 2011 г.	7
4.	Финансиране	8
5.	Мониторинг	9
6.	Приключени досиета	10
7.	Съобщение относно бъдещето на фонд „Солидарност“ на ЕС	11
8.	Заклучения	12
Приложение 1: Прагове за големи бедствия, приложими през 2011 г. (въз основа на данните за brutния национален доход за 2009 г.)		14
Приложение 2: Чакащи решение заявления до фонд „Солидарност“ на ЕС от 2010 г. и новопостъпили заявления, по които е взето решение през 2011 г.		16
Приложение 3: Заявления, постъпили във фонд „Солидарност“ на ЕС от 2002 г. насам		18

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз Годишен доклад за 2011 година

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Член 12 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (наричан по-долу „регламентът“) предвижда на Европейския парламент и на Съвета ежегодно да се представя доклад за дейността на фонда за предходната година. Настоящият доклад представя дейността на фонда през 2011 г. и, подобно на предишните доклади, включва обработването на вече подадените заявления, по които все още се чака решение, и на новоподадените заявления, както и оценка на докладите във връзка с усвояването на средствата с оглед подготовка за финансовото им приключване.

По отношение на броя на постъпилите заявления 2011 г. е по-спокойна година. В течение на годината бяха подадени само четири заявления за помощ по линия на фонд „Солидарност“, докато през 2010 г. общият им брой бе 17. Тъй като някои от тези заявления бяха получени в края на 2010 г., оценяването им продължи и през 2011 г. Това бяха заявленията, подадени от Франция (наводненията във Вар), Чешката република (наводненията през есента), Германия (наводненията в Саксония), Хърватия и Словения (наводненията през септември) и Унгария (разливът на червена кал). Оценката на тези досиета завърши през 2011 г. и е описана в настоящия доклад.

Четири случая на постъпили заявления през 2011 г. включват две заявления от Италия (наводненията във Венето и наводненията в Лигурия и Тоскана), едно от Испания (земетресението в Лорка) и едно от Кипър (взрива във военноморската база). През 2011 г. Комисията приключи своята оценка и одобри заявленията на Италия (наводненията във Венето) и Испания (земетресението в Лорка). Решения по второто италианско заявление (наводненията в Лигурия и Тоскана), както и по заявлението на Кипър бяха взети от Комисията в началото на 2012 г.

През 2011 г. Комисията предостави помощ по линия на фонд „Солидарност“ във връзка с 11 бедствия в общ размер от 239,9 млн. EUR и предложи допълнителна помощ в размер на 38 млн. EUR в два други случая.

2. ЗАЯВЛЕНИЯ, ПОДАДЕНИ ПРЕЗ 2010 Г., ПО КОИТО ВСЕ ОЩЕ СЕ ЧАКА РЕШЕНИЕ

Франция (наводненията във Вар)

На 15 и 16 юни 2010 г. части на Южна Франция бяха засегнати от силни валежи. На 24 август 2010 г. френските власти подадоха заявление за подпомагане по линия на фонд „Солидарност“. Заявлението се отнасяше само до най-силно пострадалата зона в *Département du Var*, включваща девет общини плюс две зони на вътреобщинско равнище, съставляващи, взети заедно, единно и съгласувано общо пространство, което е ясно идентифицирано в заявлението. Преките щети, причинени от бедствието в

посочената зона, бяха оценени общо в диапазона от 703,2 млн. EUR до 778,2 млн. EUR. За целите на оценяването на заявлението Комисията използва среден размер на щетите от 740,7 млн. EUR. Така оцененият общ размер на преките щети представляваше 21 % от обичайния праг за мобилизиране на фонд „Солидарност“, приложим за Франция, който за 2010 г. е в размер на 3,467 млрд. EUR (т.е. 3 млрд. EUR по цени от 2002 г.). Тъй като щетите са под указания по-горе праг, заявлението на Франция беше разгледано в съответствие с критериите, които са в сила при изключителни обстоятелства в случай на „изключителни регионални бедствия“. Оценката показва, че френското заявление не съдържа доказателства за това, че е била сериозно и трайно засегната икономическата стабилност на *Département du Var*, например под формата на значителен спад на заетостта или на регионалния БВП. По тази причина на 4 март 2011 г. Комисията реши, че подаденото от Франция заявление не отговаря на условията за мобилизиране на фонда при изключителни обстоятелства и информира френските власти за решението си.

Чешка република (наводненията през есента на 2010 г.)

През август 2010 г. северните части на Чешката република, а именно областта Либерец (*Liberecký kraj*) и съседната община *Děčín*, спадаща към областта *Ústí nad Labem* (*Ústecký kraj*), бяха засегнати от необичайно проливни дъждове, които доведоха до тежки наводнения, нанесли значителни щети на обекти на публичната инфраструктура, частни домове, селското стопанство и бизнеса. На 14 октомври 2010 г. чешките власти подадоха заявление за подпомагане по линия на фонд „Солидарност“. Чешките власти оценяват общите преки щети на 436,5 милиона EUR, което представлява 53 % от обичайния праг за мобилизиране на фонд „Солидарност“, приложим за Чешката република през 2010 г., в размер на 824,03 млн. EUR (т.е. 0,6 % от БНД по данни за 2008 г.). Поради това заявлението беше разгледано в съответствие с критериите, които са в сила при изключителни обстоятелства в случай на „изключителни регионални бедствия“. Заявлението доказва, че са изпълнени критериите, според които а) трябва да бъде засегната по-голямата част от населението в засегнатата зона и б) бедствието трябва да е причинило сериозни и дълготрайни последици върху условията на живот и икономическата стабилност. На 23 март 2011 г. Комисията предложи да се мобилизира финансова помощ в размер на 10,912 млн. EUR. Съответната процедура за коригиране на бюджета приключи на 14 юли 2011 г. След сключване на споразумението за усвояване на безвъзмездните средства с Чешката република стана възможно изплащането им на 22 декември 2011 г.

Германия (наводненията в Саксония)

През август и септември 2010 г. Източна Германия, най-вече Саксония, пострада от проливни дъждове, довели до наводнения, причинили щети на обекти на публичната инфраструктура, частни домове, селското стопанство и бизнеса. Оказа се, че заявлението, подадено от Германия на 15 октомври 2010 г., се отнася до три различни бедствия, засегнали различни части от Саксония, които само частично се припокриват. Преките щети, нанесени от наводненията, бяха кумулативно оценени в общ размер от 937,8 млн. EUR, което представлява почти една трета от обичайния праг за мобилизиране на фонд „Солидарност“, приложим за Германия през 2010 г., в размер на

3,467 млрд. EUR (т.е. 3 млрд. EUR по цени от 2002 г.). При все че разпоредбата на регламента се отнася до последствията от едно (единствено) бедствие, Комисията винаги е приемала, че поредица от сходни събития в рамките на кратък период от време, имащи един и същ произход или засягащи един и същ регион, могат да се разглеждат като едно единствено събитие по смисъла на регламента. Събития с различен произход, засягащи различни региони, обаче следва да бъдат оценявани поотделно. На 4 април 2011 г. Комисията реши, че трите наводнения, посочени в заявлението, не могат да се считат за изключително бедствие по смисъла на регламента. Германските власти бяха информирани за това решение.

Словения (наводнения през есента на 2010 г.)

От 17 до 22 септември 2010 г. Словения пострада от тежки наводнения, които причиниха огромни по мащаб щети най-вече на културното наследство, обществената инфраструктура и частни домове. На 26 ноември 2010 г. словенските власти подадоха заявление за подпомагане по линия на фонд „Солидарност“. Тъй като преките щети, възлизащи по предварителна оценка общо на 251,3 млн. EUR, надвишаваха прага за мобилизиране на фонд „Солидарност“, приложим за Словения (т.е. 217,67 млн. EUR, по данни от 2008 г.), бедствието беше квалифицирано като „голямо природно бедствие“ по смисъла на регламента. На 24 февруари 2011 г. Комисията реши да одобри заявлението, подадено от Словения, и да предостави безвъзмездна финансова помощ в размер на 7,460 млн. EUR. Съответната процедура за коригиране на бюджета приключи на 14 юли 2011 г. След сключването на споразумение във връзка с усвояването на безвъзмездните средства със Словения стана възможно изплащането на безвъзмездните средства на 8 декември 2011 г.

Хърватия (наводнения през есента на 2010 г.)

От 17 до 22 септември 2010г. Хърватия пострада от проливни дъждове, причинили сериозни наводнения, които особено тежко засегнаха западната част на страната. Като държава, която към момента на подаване на заявлението беше в процес на преговори във връзка с присъединяването си към ЕС, Хърватия по принцип отговаря на условието за отпускане на помощ по линия на фонд „Солидарност“. Бедствието е причинило значителни щети на инфраструктурата, на селскостопанския сектор и на частната собственост. Преките щети бяха оценени общо на 47,003 милиона EUR. Тъй като тази сума е под прага от 275,80 млн. EUR (т.е. 0,6 % от БНД на Хърватия за 2008 г.), бедствието не се квалифицира като „голямо природно бедствие“. Въпреки това, наводненията в Хърватия бяха същите, които доведоха до голямото бедствие в Словения. Поради това беше установено, че е изпълнено условието, заложено в член 2, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета, според което държава, засегната от същото голямо бедствие като съседна държава, може по изключение да се възползва от помощ по линия на фонд „Солидарност“, и Европейската комисия реши да предостави финансова помощ на Хърватия в размер на 1,175 млн. EUR. Съответната процедура за коригиране на бюджета приключи на 14 юли 2011 г. След сключване на споразумение във връзка с усвояването на безвъзмездните средства с Република Хърватия сумата бе изплатена на 1 декември 2011 г.

Унгария (червена кал)

На 4 октомври 2010 г. вследствие скъсване на хвостохранилище на токсична червена кал в завода за алуминий *Magyar alumínium Zrt (MAL Ltd.)* в близост до унгарското село Колонтар се получи огромен разлив на червена кал, която заля няколко селища. Бедствието причини сериозно замърсяване, повредени бяха жилищни домове и един мост, стотици души бяха евакуирани, 286 души получиха наранявания и бе съобщено за десет смъртни случая. Унгарските власти решиха да подадат заявление за помощ по линия на фонд „Солидарност“, което беше получено в Комисията на 13 декември 2010 г.

Преките щети, причинени от бедствието, бяха оценени общо на 174,32 млн. EUR. Обичайния праг за мобилизиране на фонд „Солидарност“, приложим за Унгария през 2010 г. възлизаше на 590,71 млн. EUR (т.е. 0,6 % от БНД на Унгария за 2008 г.). Тъй като преките щети от бедствието бяха значително по-ниски от обичайния праг, Унгария подаде заявлението по критериите за „изключително регионално бедствие“.

Регламентът посочва в член 2, параграф 1, че се прилага *главно* в случаите на големи природни бедствия¹, поради което поначало не изключва технологичните аварии от своето приложно поле. Те могат обаче да се считат за допустими само ако са изпълнени и други условия.

Член 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 по принцип ограничава плащанията от фонда до финансиране на мерки, облекчаващи непокрити от застраховки (неподлежащи на застраховане) вреди. Щетите, причинени от разлива на червена кал обаче бяха причинени от неизправност на промишлено съоръжение. Независимо от въпроса за евентуалната индивидуална отговорност, собствениците и/или стопанисващите завода за алуминий е трябвало да бъдат застраховани срещу рисковете, произтичащи от експлоатацията на съоръжението (неограничена отговорност). Ето защо щетите, причинени от разлива на червена кал, трябва да се разглеждат като подлежащи на застраховане. Освен това, в заявлението не е анализиран въпросът за отговорността. Член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета обаче задължава държавите бенефициери да търсят всички възможни обезщетения от трети страни. Член 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета предвижда задължително възстановяване на плащанията от фонда, отнасящи се до стойността на щетите, ако впоследствие разходите по отстраняването им са поети от трета страна. Съгласно принципа „замърсителят плаща“ собственикът и/или стопанисващият промишлен комплекс следва да носи отговорност за вреди, произтичащи от това съоръжение, независимо от възможните персонални отговорности или застрахователно покритие. Поради това фонд „Солидарност“ не трябва да се намесва в случай на такива вреди. Поради изложените по-горе причини не може да се счита, че унгарското бедствие, свързано с разлива на червена кал, отговаря на критериите от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета по отношение на мобилизирането на фонд „Солидарност“. Унгария съответно бе информирана за това решение на Комисията.

¹ Член 2, параграф 1 гласи: „По искане на държава членка или страна, водеща преговори за присъединяване с Европейския съюз, по-долу наричана „държава бенефициер“, може да се получи помощ от Фонда *главно* в случай на голямо природно бедствие на територията на тази държава със сериозни последици върху условията на живот, околната среда или икономиката в един или повече региони, или в една или повече страни.“

3. Нови заявления, получени през 2011 г.

В течение на 2011 г. постъпиха заявления от Италия (наводненията във Венето), Испания (земетресението в Лорка) и Кипър (взрива във военноморската база). Непосредствено преди края на 2011 г. в Комисията постъпи още едно заявление от Италия (наводненията в Лигурия и Тоскана). Оценката на заявленията на Кипър и Италия (наводненията в Лигурия и Тоскана) обаче може да приключи едва през 2012 г. и ще бъде включена в годишния доклад за 2012 г.

Италия (наводненията във Венето)

В периода от 31 октомври до 2 ноември 2010 г. областта Венето в Североизточна Италия пострада от проливни дъждове, като положението беше допълнително утежнено от топящия се сняг, който стана причина реките да излязат от коритата си, наводнявайки обширни площи и нанасяйки щети на шосейната и инфраструктурната мрежа, селското стопанство, предприятията и жилищните домове. Значителни щети са регистрирани в цялата област Венето, като особено тежко е било засегнато поречието на река Бакилионе (*Bacchiglione*), в т.ч. градските райони на Виченца и Падуа. Впоследствие Италия подаде заявление за финансово подпомагане по линия на фонд „Солидарност“, което беше получено в Комисията на 7 януари 2011 г. Значително изменено заявление беше получено в средата на август 2011 г. След внимателно проучване на заявлението, Комисията стигна до заключението, че заявлението на Италия отговаря на критериите за „изключително регионално бедствие“. Общият размер на преките щети, приет от Комисията, възлиза на 676,36 млн. EUR, което се равнява на 19 % от обичайния праг, приложим за Италия през 2011 г. в размер на 3,536 млрд. EUR (т.е. 3 млрд. EUR по цени от 2002 г.). Въз основа на това Комисията одобри заявлението на Италия на 17 ноември 2011 г. и предложи да бъде мобилизирана помощ по линия на фонд „Солидарност“ в размер на 16,9 млн. EUR. Съответната процедура за коригиране на бюджета приключи на 13 декември 2011 г. Предоставянето на самите бюджетни кредити обаче може да стане факт едва в средата на февруари 2012 г. След сключването на споразумение с Италия във връзка с усвояването на безвъзмездните средства, изплащането на безвъзмездните средства стана възможно на 15 юни 2012 г.

Испания (земетресението в Лорка)

На 11 май 2011 г. две последователни земетресения с магнитуд от 5,2 по Рихтер разтърсиха испанския град Лорка, като отнеха живота на девет души и причиниха големи материални щети. Испания подаде заявление за финансово подпомагане по линия на фонд „Солидарност“, което бе получено в Комисията на 20 юли 2011 г., последвано от актуализирана версия на 1 август 2011 г. Признатите от Комисията преки щети, причинени от бедствието, възлизат общо на 842,84 млн. EUR, което представлява 23,84 % от обичайния праг, приложим за Испания през 2011 г. в размер на 3,536 млрд. EUR (т.е. 3 млрд. EUR по цени от 2002 г.). Комисията реши на 17 ноември 2011 г. да одобри заявлението на Испания въз основа на извънредните разпоредби относно „изключително регионално бедствие“ и предложи да бъде мобилизирана помощ по линия на фонд „Солидарност“ в размер на 21,1 млн. EUR. Съответната процедура за коригиране на бюджета приключи на

13 декември 2011 г. Предоставянето на самите бюджетни кредити обаче може да стане факт едва в средата на февруари 2012 г. Безвъзмездните средства ще бъдат изплатени веднага след подписване на споразумението между Комисията и Испания във връзка с усвояването им.

4. ФИНАНСИРАНЕ

През 2011 г. по линия на фонд „Солидарност“ бяха изплатени безвъзмездни средства в шест случая на получени заявления през лятото на 2010 г. Съответният предварителен проект на коригиращ бюджет № 1 за 2011 г. беше окончателно завършен на 6 април 2011 г.² Плащанията бяха извършени в течение на лятото и есента на 2011 г.

Фондът беше мобилизиран и във връзка с още три заявления, получени в края на 2010 г. Предварителният проект на коригиращ бюджет № 2 за 2011 г. включва наводненията в Чешката република, Словения и Хърватия (наводненията през есента на 2010 г.) и бе одобрен от бюджетния орган на 14 юли 2011 г. Плащанията бяха извършени в края на 2011 г., след приемането на решенията за отпускане на безвъзмездни средства и след подписването на споразуменията за усвояването на средствата³.

Що се отнася до заявленията, получени през 2011 г., фондът може да бъде мобилизиран в случаите с Италия (наводненията във Венето) и Испания (земетресението в Лорка). Съответният предварителен проект на коригиращ бюджет № 7 за 2011 г. беше одобрен от бюджетния орган на 13 декември 2011 г.⁴ Плащанията обаче бяха забавени поради необходимостта от прехвърляне на бюджетните кредити за 2012 г. и от приключване на изпълнението на споразуменията за усвояване на средствата.

² Коригиращият бюджет (КБ) № 1 за 2011 г. включва мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз в размер на 182 388 893 EUR под формата на бюджетни кредити за поети задължения и за плащания, свързани с последиците от проливните дъждове в Полша, Словакия, Чешката република, Унгария, Хърватия и Румъния. Той беше приет от Европейския парламент на 6.4.2011 г. COM(2011)9. OВ L 172, 30.6.2011 г.

³ Предишният проект на *коригиращ бюджет* № 2 на *бюджета* за 2011 г. (COM(2011) 154) беше приет като *коригиращ бюджет* № 3 от Европейския парламент на 14.7.2011 г. Той предвижда мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз в размер на 19 546 647 EUR под формата на бюджетни кредити за поети задължения и за плащания, свързани с последиците от проливните дъждове в Словения, Хърватия и Чешката република. OВ L 213, 19.8.2011 г.

⁴ Коригиращият бюджет (КБ) № 7 за 2011 г. включва мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз в размер на 37 979 875 EUR под формата на бюджетни кредити за поети задължения и за плащания, свързани със земетресението в Мурсия, Испания (21 070 950 EUR) и наводненията във Венето, Италия (16 908 925 EUR). Той беше приет от Европейския парламент на 13.12.2011 г. COM(2011) 796, 21.11.2011 г. OВ L 62, 2.3.2012 г.

Одобрени безвъзмездни средства по линия на фонд „Солидарност“ през 2011 г.			
Държава бенефициер	Бедствие	Категория	Размер на отпуснатата през 2011 г. безвъзмездна помощ (в евро)
Словакия	Пролетните наводнения, 2010 г.	Голямо бедствие	20 430 841
Полша	Пролетните наводнения, 2010 г.	Голямо бедствие	105 567 155
Чешка република	Пролетните наводнения, 2010 г.	Съседна държава	5 111 401
Унгария	Пролетните наводнения, 2010 г.	Голямо бедствие	22 485 772
Хърватия	Пролетните наводнения, 2010 г.	Съседна държава	3 825 983
Румъния	Пролетните наводнения, 2010 г.	Голямо бедствие	24 967 741
Чешка република	Есенните наводнения, 2010 г.	Регионално бедствие	10 911 939
Словения	Есенните наводнения, 2010 г.	Голямо бедствие	7 459 637
Хърватия	Есенните наводнения, 2010 г.	Съседна държава	1 175 071
Италия	Наводненията във Венето, 2010 г.	Регионално бедствие	16 908 925
Испания	Земетресението в Лорка, 2011 г.	Регионално бедствие	21 070 950
ОБЩО			239 915 415

5. МОНИТОРИНГ

В течение на 2011 г. Комисията извърши посещения с цел мониторинг в пет държави бенефициери на безвъзмездни средства от фонд „Солидарност“, за да бъде информирана за въведените от компетентните национални органи системи във връзка с усвояването на съответните безвъзмездни средства, предоставени по линия на фонд „Солидарност“, и да бъдат обсъдени специфични въпроси с органите, отговарящи за усвояването на безвъзмездните средства:

- на 1 юли 2011 г. в Дъблин (**Ирландия**) — във връзка с безвъзмездната помощ в размер на 13 млн. EUR по повод наводнението от ноември 2009 г.;
- на 12 юли 2011 г. в Поатие (**Франция**) — във връзка с безвъзмездната помощ в размер на 35,6 млн. EUR по повод урагана „Синтия“ от февруари 2010 г.;
- на 1 септември 2011 г. на Мадейра (**Португалия**) — във връзка с безвъзмездната помощ в размер на 31,3 млн. EUR по повод калните свлачища и свличането на земни маси през февруари 2010 г.;

- на 7 и 8 ноември 2010 г. в Букурещ (**Румъния**) — във връзка с предоставената през 2011 г. безвъзмездна помощ в размер на 25 млн. EUR по повод бедствените наводнения от юни 2010 г.;
- на 24 ноември 2011 г. в Будапеща (**Унгария**) — във връзка с безвъзмездната помощ в размер на 22,5 млн. EUR по повод наводненията от май 2010 г.

Посещенията, извършени от Комисията, като цяло намериха много добър прием и дадоха в достатъчна степен увереност, че компетентните органи са осъществявали прилагането и контрола по прозрачен и коректен начин и при спазване на изискванията, залегнали в Регламента относно фонд „Солидарност“, решението за отпускане на безвъзмездните средства и споразумението за усвояването на средствата.

След получаване на окончателните отчети Комисията ще извърши допълнителен анализ и при нужда ще предприеме подходящи мерки.

6. ПРИКЛЮЧЕНИ ДОСИЕТА

Член 8, параграф 2 от регламента относно фонд „Солидарност“ предвижда не по-късно от шест месеца след изтичането на едногодишния срок от датата на изплащане на безвъзмездните средства държавата бенефициер да представи доклад относно усвояването на безвъзмездните средства (наричан по-долу „доклад за усвояването на средствата“), придружен от отчет, оправдаващ разходите (наричан по-долу „декларация за достоверност“). В края на тази процедура Комисията прекратява помощта от фонда.

В течение на 2011 г. бяха затворени три досиета по фонд „Солидарност“.

- (1) Във връзка с наводненията в **България** през пролетта на 2005 г., беше отпусната финансова помощ в размер на 9,7 млн. EUR, а докладът за усвояването на средствата по нея беше получен на 17 януари 2008 г. Проведеният одит от компетентните български органи разкри недопустими разходи в размер на 225 150 EUR. Впоследствие, със съгласието на българските власти, Комисията започна процедура по възстановяване, довела до възстановяването на 29 декември 2008 г. на сумата от 225 150 EUR от българските власти. Направените от Комисията допълнителни анализ и оценка приключиха през пролетта на 2011 г. Комисията затвори това досие през февруари 2011 г.
- (2) Що се отнася до затварянето на досието с помощта във връзка с урагана, засегнал остров Реюнион (**Франция**) през 2007 г., по повод на който бе предоставена финансова помощ в размер на 5,29 млн. EUR, докладът за усвояването на средствата бе получен на 13 юли 2009 г. С оглед на декларираните от френските власти недопустими разходи, разходите възлязоха на сума, която беше с 53 680 EUR по-малка от отпуснатите безвъзмездни средства. След допълнителен анализ и оценка на окончателния отчет, и в отсъствие на възражение от страна на френските власти, в рамките на предвидения двумесечен срок, срещу уведомителното писмо на Комисията във връзка с предстоящото затваряне на това досие, Комисията започна процедура по възстановяване на сумата от 53 680 EUR. Сумата постъпи в Комисията и досието беше затворено през юни 2011 г.

- (3) Що се отнася до затварянето на **унгарското** досие от 2006 г. във връзка с бедствените наводнения от април 2006 г., Комисията предостави финансова помощ в размер на 15 млн. EUR. Докладът за усвояването им беше получен от Комисията на 18 май 2009 г. В своя окончателен отчет унгарските власти заявиха, че декларираните разходи са с 4598 EUR по-малко от отпуснатите безвъзмездни средства. Вследствие на това и след допълнителен анализ и проверка от страна на Комисията сумата от 4598 EUR бе възстановена от унгарските власти. Комисията затвори това досие през септември 2011 г.

През 2011 г. Комисията получи окончателните доклади за усвояването на средствата, получени през 2009 г. от Франция (ураганът Клаус от 2009 г.) и от Италия (земетресението в Аброцо от 2009 г.). В края на периода, обхванат от настоящия годишен доклад, оценката на тези доклади за усвояване на средствата все още не беше приключила.

7. СЪОБЩЕНИЕ ОТНОСНО БЪДЕЩЕТО НА ФОНД „СОЛИДАРНОСТ“ НА ЕС

На 6 октомври 2011 г. Комисията представи съобщение, озаглавено „Бъдещето на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз“⁵, което има за цел да се подобри готовността на фонда за реагиране в случаите на бедствия, подобаващо да се изтъкне неговият принос и да станат по-ясни критериите, на които се основа неговата дейност.

През 2005 г. Комисията вече представи законодателно предложение за изменение на регламента относно фонд „Солидарност“, което се оказа неприемливо за повечето държави членки. Поради това Комисията оттегли това предложение.

Комисията продължава да бъде на мнение, че е възможно да се постигнат съществени подобрения във функционирането на фонд „Солидарност“ на ЕС само с минимални корекции в действащия регламент, като по този начин ще се запазят неговият дух и характер, без при това да се променят финансовите аспекти, нито размерът на разрешените разходи. Предложеното адаптиране на регламента не се очакваше да доведе до каквато и да било промяна в критериите за допустимост на операциите, финансирани от фонда, като например незабавното възстановяване на жизненоважни инфраструктури и разходите за разгръщане на средствата за намеса. В съобщението не са включени определени аспекти на предложението от 2005 г., сред които: разширяването на полето за намеса, промяната на праговете или премахването на категорията на т.нар. регионални бедствия.

Предложенията за адаптиране, съдържащи се в горепосоченото съобщение, включват:

- Ясно определяне на обхвата на фонд „Солидарност“, като същият бъде ограничен до **природните** бедствия и последиците от тях. „Каскадните ефекти“, като например технологични бедствия с произход от природни бедствия, ще останат допустими.
- Ясно **ново определение за регионални бедствия** въз основа на един единствен обективен (основан на БВП) критерий. Това ще сложи край на

⁵

COM(2011) 613.

липсата на яснота, която в момента съществува при действащите разпоредби относно условията за извънредно мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на ЕС.

- Въвеждането на авансови плащания (при поискване) и **ускоряването на плащанията**, за да се подобри ефективността на фонда и да стане по-видима оказваната от него подкрепа.
- По-ясен отговор на бедствия, които се разгръщат бавно, каквото е **сушата**.
- **Административно опростяване** и пестене на време чрез сливане на решенията за отпускане на безвъзмездни средства и споразуменията за усвояване на тези средства.
- Комисията би желала също така да проучи заедно с държавите членки въпроса доколко фонд „Солидарност“ би могъл да допринесе за по-ефикасно **противодействие на бедствията и изменението на климата** посредством въвеждането на мерки за стимулиране умножаването на усилията за тяхното предотвратяване.
- Комисията също така има готовност да обсъди всякакви **други аспекти**, които държавите членки биха желали да намерят място в предложението за адаптиране, с оглед превръщането на фонда в по-ефикасен инструмент.

Към момента на приемането на настоящия доклад съобщението е в процес на обсъждане в рамките на Съвета, Европейския парламент, както и от други заинтересовани страни. Комисията в момента проучва възможностите за ново законодателно предложение.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Макар през 2011 г. Комисията да получи далеч по-малко на брой нови заявления по фонд „Солидарност“, обработката на рекордния брой заявления, подадени през 2010 г., продължи и през 2011 г. Тези заявления потвърдиха много от трудностите и тенденциите, очертани и описани през предходните години.

Големите бедствия, които са в центъра на дейността по фонд „Солидарност“, са сравнително лесни за оценка поради необходимостта от прилагане на един единствен и обективен критерий (а именно, общият размер на преките щети да бъде над определен праг), за да може да бъде одобрена помощта. Те съставляват обаче едва около една трета от получените заявления.

Подчертано преобладаващата част от заявленията се отнася до бедствия от по-малък мащаб, оценявани главно въз основа на критериите за т.нар. изключителни регионални бедствия, които по замисъла на законодателя трябва да бъдат редки изключения и за които са заделени едва 7,5 % от бюджетните средства, с които фондът разполага на годишна основа. Залегналите в регламента условия за одобрение на такива заявления са сложни и твърде трудни за удовлетворяване. Като следствие от това, повечето заявления за регионални бедствия са отхвърлени от Комисията. Ето защо би било от полза прилагането на по-ясни и по-прости критерии, въз основа на които да могат да бъдат отпуснати помощите за регионални бедствия.

За пореден път стана ясно, че заявленията, свързани с промишлени аварии и други — неспаднали към природните — бедствия в общия случай не отговарят на установените с регламента критерии за допустимост поради принципа „замърсителят плаща“ и изключването на непокрити от застраховки вреди от помощ по фонд „Солидарност“. Както вече беше изтъкнато в съобщението от м. октомври, един по-ясно определен обхват, ограничаващ помощта от фонда до природните бедствия и последиците от тях, би премахнал съществуващата в момента правна несигурност.

Обработката на заявленията, получени по-късно през дадена година, обикновено не може да приключи в рамките на същата година. Поради тази причина разпоредбата на регламента, според която 25 % от сумата от 1 млрд. EUR, ежегодно отпускана на фонда, трябва да остане в наличност към 1 октомври, за да не се стигне до преждевременно изчерпване на заделените финансови ресурси, фактически не дава очаквания резултат. Допълнително е нужно да се помисли и по въпроса как по-бързо биха могли да бъдат изплащани безвъзмездните средства.

Съобщението относно бъдещето на фонд „Солидарност“ дава множество конкретни насоки за подобряване на правната рамка, а оттук — и за повишаване на ефективността на фонда. По този начин съобщението подготвя почвата за евентуално законодателно предложение, целящо да се подобри готовността на фонда за реагиране в случаите на бедствия, подобаващо да се изтъкне неговия принос и да станат по-ясни критериите, на които се основава неговата дейност.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПРАГОВЕ ЗА ГОЛЕМИ БЕДСТВИЯ, ПРИЛОЖИМИ ПРЕЗ 2011 Г.
(ВЪЗ ОСНОВА НА ДАННИТЕ ЗА БРУТНИЯ НАЦИОНАЛЕН ДОХОД ЗА 2009 Г.)

(в млн. евро)

Държава		БНД за 2009 г.*	0,6% от БНД*	Праг за голямо бедствие за 2011 г.*
AT	ÖSTERREICH	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGIË/BELGIQUE	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULGARIA	33 113	198,678	198,678
CY	KYPROS	16 641	99,845	99,845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774,274	774,274
DE	DEUTSCHLAND	2 430 940	14 585,640	3 535,904**
DK	DANMARK	226 447	1 358,684	1 358,684
EE	EESTI	13 538	81,230	81,230
EL	ELLADA	226 644	1 359,863	1 359,863
ES	ESPAÑA	1 029 541	6 177,246	3 535,904**
FI	SUOMI/FINLAND	171 383	1 028,298	1 028,298
FR	FRANCE	1 922 845	11 537,070	3 535,904**
HR	HRVATSKA	43 572	261,431	261,431
HU	MAGYARORSZÁG	88 291	529,747	529,747
IE	ÉIRE/IRELAND	132 601	795,607	795,607
IS	ICELAND	7 787	46,723	46,723
IT	ITALIA	1 494 576	8 967,457	3 535,904**
LT	LIETUVA	27 010	162,057	162,057
LU	LUXEMBOURG (G.D.)	26 765	160,590	160,590
LV	LATVIJA	19 954	119,723	119,723
MT	MALTA	5 451	32,704	32,704
NL	NEDERLAND	556 518	3 339,108	3 339,108
PL	POLSKA	299 518	1 797,108	1 797,108
PT	PORTUGAL	162 331	973,986	973,986

(в млн. евро)

Държава		БНД за 2009 г.*	0,6% от БНД*	Праг за голямо бедствие за 2011 г.*
RO	ROMÂNIA	113 652	681,913	681,913
SE	SVERIGE	296 151	1 776,908	1 776,908
SI	SLOVENIJA	34 704	208,224	208,224
SK	SLOVENSKO	62 575	375,452	375,452
TR	TÜRKIYE	330 413	1 982,480	1 982,480
UK	UNITED KINGDOM	1 587 886	9 527,315	3 535,904**

*Праговете се определят като по-ниската от двете стойности — 0,6 % от БНД или 3 млрд. EUR — по цени от 2002 г.

*Закръглени стойности.

** Приблизително 3 млрд. EUR по цени от 2002 г.

Източник: Eurostat

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: ЧАКАЩИ РЕШЕНИЕ ЗАЯВЛЕНИЯ ДО ФОНД „СОЛИДАРНОСТ“ НА ЕС ОТ 2010 Г. И НОВОПОСТЪПИЛИ ЗАЯВЛЕНИЯ, ПО КОИТО Е ВЗЕТО РЕШЕНИЕ ПРЕЗ 2011 Г.

Година	2010 г.						2011 г.			
Държава заявител	Франция	Чешка република	Германия	Словения	Хърватия	Унгария	Италия	Испания	Кипър	Италия
Име и естество на бедствието	Наводнен ия във Вар	Есенни наводнени я	Наводнен ия в Саксония	Есенни наводнени я	Есенни наводнения	Разлив на червена кал	Наводнен ия във Венето	Земетресен ие в Лорка	Взрив във военноморс ката база	Наводнен ия в Лигурия и Тоскана
Дата на първите щети	15.6.2010 г.	7.8.2010 г.	7.8.2010 г.	17.9.2010 г.	17.9.2011 г.	4.10.2010 г.	31.10.2010 г.	11.5.2011 г.	11.7.2011 г.	25.10.2011г.
Дата на подаване на заявлението	24.8.2010 г.	14.10.2010г.	15.10.2010 г.	26.11.2010 г.	25.11.2010 г.	13.12.2010 г.	7.1.2011 г.	20.7.2011 г.	19.9.2011 г.	22.12.2011 г.
Изискуемата информация е налична в пълен обем към	-	-	-	-	-	-	11.8.2011 г.	1.8.2011 г.	24.11.2011 г. 20.1.2012 г.	-
Праг за голямо бедствие (в млн. евро)	3466,57	824,03	3466,57	217,67	275,80	590,71	3535,90	3535,90	99,85	3535,90
Общ размер на преките щети (в млн. евро) ⁶	740,70	436,48	937,77	251,30	47	174,32	676,36	842,84	-	722,47
Категория	(Регионално бедствие)	Регионално бедствие	(Регионално бедствие)	Голямо бедствие	Съседна държава	(Регионално бедствие)	Регионално бедствие	Регионално бедствие	(Голямо бедствие)/н еспадащо към природните бедствия	Регионално бедствие
Съотношение щети/праг	21,37 %	52,97 %	27,05 %	115,45 %	17,04 %	29,51 %	19,13 %	23,84 %	-	20,43 %
Стойност на допустимите извънредни действия (в млн. евро)	197,54	334,77	489	171,27	28,65	-	573,23	104	-	511,43
Съотношение допустими разходи/общ размер на щетите	26,67 %	76,70 %	52,14 %	68,15 %	60,95 %	-	84,75 %	12,34 %	-	70,79 %

⁶ Общ размер на преките щети, одобрен от Комисията.

Съотношение помощ/допустими разходи	-	3,26 %	-	4,36 %	4,10 %	-	2,95 %	20,26 %	-	3,53 %
Процент на помощта (% от общия размер на щетите)	-	2,5 %	-	2,97 %	2,5 %	-	2,5 %	2,5 %	-	2,5 %
Дата на решението за предоставяне на безвъзмездни средства	<i>отхвърлен о</i>	<i>22.8.2011 г.</i>	<i>отхвърлен о</i>	<i>19.9.2011 г.</i>	<i>19.8.2011 г.</i>	<i>отхвърлено</i>	28.3.2012 г.	9.3.2012 г.	<i>отхвърлено</i>	<i>чакащо</i>
Дата на споразумението за усвояване на средствата (прието)	-	<i>11.10.2011 г.</i>	-	<i>4.11.2011 г.</i>	<i>14.9.2011 г.</i>	-	23.4.2012 г.	26.6.2012 г.	-	<i>чакащо</i>
Отпусната помощ (в евро)	-	<i>10 911 939</i>	-	<i>7 459 637</i>	<i>1 175 071</i>	-	16 908 925	21 070 950	-	18 061 682

ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ЗАЯВЛЕНИЯ, ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНД „СОЛИДАРНОСТ“ НА ЕС ОТ 2002 Г. НАСАМ

Година	Държава		Естество на бедствието	Щети (в млн. евро)	Категория	Отпусната помощ (в млн. евро)
2002	1	AT	Наводнения	2900	Голямо бедствие	134
	2	CZ	Наводнения	2300	Голямо бедствие	129
	3	FR	Наводнение (Льо Гар)	835	Регионално бедствие	21
	4	DE	Наводнения	9100	Голямо бедствие	444
Общ размер на помощта по заявленията от 2002 г.						728
2003	1	ES	Разлив на петрол (танкер „Престиж“)	436	Регионално бедствие	8,626
	2	IT	Земетресение (Молизе/Апулия)	1558	Регионално бедствие	30,826
	3	IT	Изригване на вулкан (Етна)	894	Регионално бедствие	16,798
	4	IT	Наводнение (Северна Италия)	(1900)	(Голямо бедствие)	Отхвърлено
	5	GR	Сурова зима	(не са уточнени)	(Голямо бедствие?)	Отхвърлено
	6	PT	Горски пожари	1228	Голямо бедствие	48,539
	7	FR	Горски пожари (Южна Франция)	531	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	8	ES	Горски пожари (на границата с Португалия)	53	Съседна държава	1,331
	9	MT	Наводнения	30	Голямо бедствие	0,961
	10	IT	Наводнение (Фриули Венеция-Джулия)	(525)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
Общ размер на помощта по заявленията от 2003 г.						107,081
2000	1	FR	Наводнение (делтата на Рона)	785	Регионално бедствие	19,625
	2	ES	Наводнение (Малага)	(73)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено

Година	Държава		Естество на бедствието	Щети (в млн. евро)	Категория	Отпусната помощ (в млн. евро)
4	3-9	ES	Горски пожари (7 заявления)	(480)	(Регионално бедствие)	Всичките 7 заявления са отхвърлени
	10	SK	Наводнения	(29)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	11	SI	Земетресение	(13)	(Регионално бедствие)	Заявлението е оттеглено
Общ размер на помощта по заявленията от 2004 г.						19,625
2005	1	SK	Ураган (Татри)	203	Голямо бедствие	5,668
	2	IT	Наводнение (Сардиния)	(223, надценени)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	3	EE	Ураган	48	Голямо бедствие	1,29
	4	LV	Ураган	193	Голямо бедствие	9,487
	5	SE	Ураган „Гудрун“	2297	Голямо бедствие	81,725
2005	6	LT	Ураган	15	Съседна държава	0,379
	7	GR	Наводнения в Еврос	(112)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	8	RO	Пролетни наводнения	489	Голямо бедствие	18,798
	9	BG	Пролетни наводнения	222	Голямо бедствие	9,722
	10	BG	Летни наводнения	237	Голямо бедствие	10,632
	11	RO	Летни наводнения	1050	Голямо бедствие	52,4
	12	AT	Наводнение (Тирол/Форарлберг)	592	Регионално бедствие	14,799
Общ размер на помощта по заявленията от 2005 г.						204,905
2006	1	UK	Експлозия в склада за петрол „Бънсфийлд“	(700)	(Регионално бедствие)	Заявлението е оттеглено
	2	GR	Наводнения в Еврос	372	Регионално бедствие	9,306
	3	HU	Наводнения	519	Голямо бедствие	15,064

Година	Държава		Естество на бедствието	Щети (в млн. евро)	Категория	Отпусната помощ (в млн. евро)
	4	ES	Горски пожари в Галиция	(91)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
Общ размер на помощта по заявленията от 2006 г.						24,370
2007	1	DE	Ураган „Кирил“	4750	Голямо бедствие	166,9
	2	FR	Реюнион, циклон „Гамед“	211	Регионално бедствие	5,29
	3	ES	Наводнение в Ел Хиеро	(18)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	4	ES	Наводнение в Ла Манча	(66)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	5	UK	Наводнения	4612	Голямо бедствие	162,387
	6	CY	Горски пожари	(38)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	7	ES	Горски пожари на Канарските острови	(144)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	8-16	IT	9 заявления за горски пожари в 9 района	-	(Регионално бедствие)	недопустимо, пропуснат краен срок
	17	FR	Ураган „Дийн“ (Мартиника)	509	Регионално бедствие	12,78
	18	GR	Горски пожари	2118	Голямо бедствие	89,769
	19	SI	Наводнения	233	Голямо бедствие	8,254
Общ размер на помощта по заявленията от 2007 г.						445,380
2008	1	CY	Суша	165,4	Голямо бедствие	7,605
	2	RO	Наводнения	471,4	Регионално бедствие	11,785
Общ размер на помощта по заявленията от 2008 г.						19,390
2009	1	FR	Ураган „Клаус“	3805,5	Голямо бедствие	109,377
	2	IT	Земетресение в Абруцо	10 212,0	Голямо бедствие	493,771
	3	GR	Горски пожари	(152,8)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	4	CY	Урагани	(2,6)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено

Година	Държава		Естество на бедствието	Щети (в млн. евро)	Категория	Отпусната помощ (в млн. евро)
	5	GR	Наводнения в Евия	(83,2)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	6	IT	Кални свлачища в Месина	(598,9)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
Общ размер на помощта по заявленията от 2009 г.						603,148
2010	1	IE	Наводнения 2009 г.	520,9	Регионално бедствие	13,022
	2	IT	Наводнение в Тоскана	(211,7)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	3	ES	Наводнение в Андалусия	(709,7)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	4	PT	Кални свлачища и свличания на земна маса в Мадейра	1080	Голямо бедствие	31,256
	5	FR	Ураган „Синтия“	1425	Регионално бедствие	35,636
	6	SK	Наводнения	649,9	Голямо бедствие	20,431
	7	PL	Наводнения	2993,7	Голямо бедствие	105,567
	8	CZ	Наводнения (през пролетта)	204,5	Съседна държава	5,111
	9	HU	Наводнения	719,3	Голямо бедствие	22,486
	10	HR	Наводнения (през пролетта)	153,04	Съседна държава	3,826
	11	FR	Наводнение във Вар	(703-778)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	12	RO	Наводнения	875,75	Голямо бедствие	24,968
	13	CZ	Наводнения (през есента)	436,5	Регионално бедствие	10,912
	14	DE	Наводнение в Саксония	(937,7)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
	15	HR	Наводнения (през есента)	47	Съседна държава	1,175
	16	SI	Наводнения (през есента)	251,3	Голямо бедствие	7,460
	17	HU	Разлив на червена кал	(174,32)	(Регионално бедствие)	Отхвърлено
Общ размер на помощта по заявленията от 2010 г.						281,849
2	1	IT	Наводнение във Венето от 2010 г.	676,36	Регионално	16,909

Година	Държава	Естество на бедствието	Щети (в млн. евро)	Категория	Отпусната помощ (в млн. евро)	
0 1 1				бедствие		
	2	ES	Земетресение в Лорка от 2011 г.	842,84	Регионално бедствие	21,071
	3	CY	Взрив във военноморската база от 2011 г.	(357)	(Голямо бедствие)/неспадащо към природните бедствия	Отхвърлено
	4	IT	Наводнения в Лигурия и Тоскана	722,5	Регионално бедствие	18,062
Общ размер на помощта по заявленията от 2011 г.					56,042	
ВСИЧКО одобрена помощ от 2002 г. досега				2 489,798835 млн. EUR		